

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve poluvra“ Nar. Post.

Pređplata s poštarinom stoji 2 for., a seljako samo 1 for. za otolu godinu. Razumljeno i for., a seljake 50 novč. za pol godine. Izvan Carovna više poštarina, gdje su najje najmanje 8 seljaka to za volju, da im list šalje samo svila ukupno jed jednina zaotop i imenom, davat čemu za 70 novč. na godinu svakomu. Nored za šalju kroz poštarinu. *Novčanica.* Ima, prozima i nabliža Postu valja jasno označiti. Kada list neplaća na vrijeme, neka to jest odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakra poštarina, napisar izvana *Reklamacija.* Tho list ritna i drži, ako ja posten, za i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

Pisma se šalju plaćeno poštarino. Vestit, dopisi i drugi spis! Stampaju se li u mjestu ili u kazdiku, natne prava stvoje vrijednosti i smjera ozoza lista. Ne- podpisani se dopisi neupotrebljuju. Dobna naposluga i čisto sukromna stvari nalazno mjesta u ovom listu. Pročena se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglaš od 5 redakah stoji 40 novč., a svaki redak svrdio 5 novčah; li u slučaj: upotovanja je što se pogodo očkasti i odpravitelju. Dopisi se nerzaju. Ured- alitro i odpravitelju, otu izvanrednih slučajarah, nedopisuju, nego putem stroje *Zastice.*

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

nalaze se

Tipografa Flegli di C. Amali, via della Zonta, N. 7.

Ivan i Marko razgovaraju so o porozih.

IV.

Ivan. Ti si Marko ono poslednji put rekao, da nije pravo, što država sama trži selju. I ja mislim, da nije pravo, pak nřam se, da će vremenom i toga nestati. Ali vendar imaju ovi naši krajevi i u tom jednu polakšicu.

Marko. A znam ja to! Občina mi dade buletu, da nas je toliko dušah u kući, pak mi u skladištu daju na svaku glavu toliko kilogramah po onoliko, koliko je država potrošila, dok je učinila sol.

Ivan. Da da, tako je! Ali da mi imamo dobrih zagovornikah, morali bi i više dobiti, jer se mnogo soli troši i za ovce i za goveda.

Marko. Istina je. Sad mi razumaj Ivan, što je to pristojba ili taksa?

Ivan. Vidiš Marko moj, kako je meni brat kazivao, još se same učene glave pripravu, kako bi se to imalo protumačiti. Nego da je najbolje, ako se ovako reče: Pristojba aliti taksa jest ono, što pristoji, dakle što moraš platiti, kojnjgod oblasti jer je ona za samu tvoju korist nešto učinila, čega nebi trebalo činiti, kada ti nebi potrebovao.

Marko. Bome Ivane po tom, što ti kažeš, bila bi pristojba ona taksa, koja se plati, kada na koga sud prepíše ovu ili onu zemlju, ili kocu.

Ivan. Da Marko! To bi bila pristojba al jih još mnogo ima. Tako se plati i onda, kad, recimo, muž i žena zažene svoj imetak, kada dobijes u nasljedstvo stogod, kada ideš notar, da ti potvrdi pismo, kada ti eaf donese stogod od suda, kada na sajam platiš sajamovinu, kada pitaš pašus i tako napred.

Marko. Ala Ivane ti si pravi advokat, kako znašes liepo pripovjedati. Ma ja po svojoj ludoj glavi sudim, da baš nebi trebalo svih tih pristojbah. Ta na priliku eaf ima svoju plaću; a ako mu je premalena, neka mu ju povise, a ne da mu se svaki put posebice plaća.

Ivan. Imaš Marko i ti pravo! Mnogih takсах nebi trebalo plaćati, jer to su samo ostanci od one stare dobe, kad još nisu svi pisari od države dobivali stalne plaće. Tako je ostalo, pak se uzakonilo, a što je zakon, to se mora vršiti.

Marko. Jest, pravo je, da se zakon vrši, ali da je meni birati čovjeka lano gdje zakone čine, ja bi dobro gledao, da biramo prave muževe, koji bi znali sve to uskladiti, pak da netipi ni kraljevina, i opeta da je težaku laglje.

Ivan. Da svi naši ljudi tako misle, mnogo bi se toga Marko na hojje okre- nulo: ali što ćeš, kad ljudi nerazumiju i neće da razumiju.

Marko. Tako i ja sudim, al zaludo ti zvoni, ako nećeš moliti. Pojdlimo Ivane dalje razgovorom, pak mi malo protumači, kako se to zemljarina i kućarina plaća; jer znaš kako je: ja sam siromah bez nauke; kada dodjem pred gospodu, zadržuhim se, neznam što je pravo ni krivo.

Ivan. Marko brate, tu je mnogo govoriti. Ja ću ti izpričovjedati, što sam čuo, kao da smo na izpovjedi. Ali je nućeno, da svaki to razumije, jer znaš, da svaki neplaća jednako.

Marko. Kako bi svaki jednako plaćao, kad jedan ima više, drugi manje? A opeta nemožeš se li razumili u sve one protokole, što jih otvaraju, kada se doijje porz platiti. Pak još bog zna, kako su pisani. Sreća i bog, da za nas Hrvate nisu i druge lumere izmislili, kada sve drugacije pišu.

Ivan. Muči Marko, bit će bolje! pak slušaj, da ti o tom zemljarini i kućarini pripovjedam.

Marko. Ta slušao bih te gladan i žedan, kako mudro govoriš. Blažena šiba, koja te je tepla!

Ivan. Po cijeloj državi, ili cesarstvu ili kraljevini kako hoćeš, popisana je svačija zemlja.

Marko. Ajde s bogom Ivane, šta za svaki moj kusčić zemlje da cesarstvo znađe?

Ivan. Da, znađe! Sve ti je to popi- sano u velike knjige aliti protokole, koji se zovu *Katastar.*

Marko. Nemogu vjerovati! Ta bi te knjige bile pet danah široke, a deset debele!

Ivan. I jesu dosta debele. Ali ne toliko, jer za svaku občinu neime se posebne knjige. Gulje je občina velika, ondje se podijele *Katastri* i na više dje- lovah.

Marko. Pa kako se onda zove svaki taj diel?

Ivan. Kako gulje! Neki reku župa- nija, neki podobčina, a najbolje je reći: *parvezna občina.* Talijani tomu kažu: *Comuna censuaria.*

Marko. A što je onaj veliki proto- kol, što zovu *mapu*?

Ivan. Ono ti je Marko skupa s *katastrom.* Na mapi vidiš narisano ili desenzam svaku parcelu, svaki kus, a na njem je broj, ime, i mjera.

Marko. Imaš pravo! Jer kad sam ja ono lane dignu komisiju, da razvide za moju sjenokosu, baš su obmašli, da se zove „slepi dol“, da nosi broj taj i taj, i da ima sedam rali zemlje na podpunoma. A kada su išli mjeriti, to li nije bilo ni 10 klattarah na kriz. Meriti je fina glava!

Ivan. Na dakle sad vjerujoš Marko,

pak ću ti kazivati dalje. Kada su mer- čini učinili mapu, onda ti se u proto- kole pišu: Kuće gospodari i njihov broj, svaka parcela po svom broju; onda se prepíše što je ta parcela; dali je sjenokosa, dali oranica ili vrt ili pašnjak i tako sve redom. Zatim upišu u koji razred iliiti klasu je činjena ta parcela i koliko ima platiti. A na dno protokola sbrojeno je, koliko sve par- cele skupa plaćaju.

Marko. To je sve dobro; ali reci ti meni, kako se znađe, u koju klasu ide koju parcela?

Ivan. To je Marko ovako: Isli su izabrani ljudi, pak su ponajprije usta- novili koji je najbolji vrt, koja je naj- bolja sjenokosa, koja je najtješća oranica i tako redom svaku vrst zemlje. Zatim su za svaku klasu našli po jedan kus, po kom će suditi sve druge kuse u onom kraju. Te izabrane kuse nazvali su uzorne parcele, aliti kampijuni.

Marko. Čekaj Ivane, sada znam i ja, kako je to isto. Vidili bi moj vrt, pak bi rekli: Ovaj vrt Marka Milodra- govieva upravo je, kao i onaj Vojvo- dijev, koga smo za uzor postavili, Vojvodiejev vrt je u trećoj klasi, dakle i Milodragoviejev vrt neka je u treći razred.

Ivan. No vidiš Marko, da to nije tako nućeno, kako si mislio. Ali još ti moram nešto protumačiti. Dalje se je ovako radilo: Oni ljudi nisu rekli na priliku: Buduć je Milodragoviejev vrt u trećoj klasi, mora plaćati toliko i toliko zemljarine. Nego to se poslje obavio. Jer od prije je ustanovljeno ko- liko čistoga dobitka po jednom ralu daje ovakova i ovakova zemlja; onda bi se reklo na primjer: ovakova zemlja daje deset forintih čistoga dobitka po ralu, a ima je deset ralih, zato daje svega skupa sto forintih čistoga dobitka.

PODLISTAK.

HRVATSKE

NARODNE PJESME

Še so pjevano

PO ISTRI I KVARNERSKIH OTOCIH.

XVII (nastavak).

„Lip ti junak Dunčić Ivane,
Pristup muži pngljed divojčaki,
Da mi ga je prevariti čaće.“
„Zovi ga ti Dunaj preplavati,
Ako j' junak preplavat ga oće,
Ko j' divojka ni pristupit neće.“
Kada pride kraljić do Dunaja,
Dunčić biše posridu Dunaja;
Kada kraljić posridu Dunaja
A on biše vani iz Dunaja.
Tad otvari bila pusa svoja:
„Sad me gledaj kraljiću vraziću,
Sam ti junak, ali sam divojka.“

I zajaše vrana konja svoja
A konj trči priko crna gore,
Priko polja na oćine dovre!

Polj. sb.

XVIII.

Ženitba Sibirjanin Janka i Sekula netjaka.

Ženit će se Sibirjanin Janko,
Pak razpiše drobne knjige svoje.
Piše knjigu latinki divojki,
Da 'ko bi se za njega ženila.
Al' mu pišu latinska gospoda
Na pravarstvo na guljonje glave:
„Pomoz Bože Sibirjanin Janko
Ovo ti je drobna knjiga moja
Ja ću biti verna ljubca tvoja.“
Janko kupi sve svoje svatove,
Pelja kuma Kraljoricu Marka,
Al na pelja Sekula netjaka,
Zac Sekula seprtlja pri vinu.
Sada ide latinki divojki,
Kada pridu posrid bila grada,
Već skupljena latinska gospoda,
Stanu njemu tanko govoriti:
„Sta si doša Sibirjanin Janko?“
„Doša jesam latinki divojki,
Ovo van je drobna knjiga njena,

Da se hoće za me oženiti!“
„Nij to tako Sibirjanin Janko,
Nećeš odvest latinsko divojke
Ko ne izvedeš troje preumudrosti!“
Zvedu Janku najprvu preumudrost,
Daju njemu na koplju jabuku
Da 'ko j' on namah ne prestrela,
Da ni voljan sobom ni s divojkom —
Gre Sekula staroj svojoj majki
Pak mu tiho majka besedila
„Sta ne ideš s njem u svatove?“
„Tako mi je uje napisao,
Da on pelju svo svoje svatove,
Samo ne pelja Sekula netjaka
Zac Sekula seprtlja pri vinu.“
„Bog pomogo Sekulicu sine,
Preumudra su latinska gospoda,
Preumudra su, pravarit će hoće.
Obuci se što najljipše možeš
A naj zgora zolenu dolamu;
Nutar metni trideset prstenja
I najzgora sviti kaludjerske
A zajaši konja najboljega“
Još ne počne Janku najprva preumudrost,
Da Sekula pokraj njega biše,
Sad mu vele latinska gospoda:
„Sad prestri li na koplju jabuku“,
Svi svatovi u zomlju gljedāše,
A Sekula njima govoraše:

„Bil' moguće da to ja učinim
Da prestrelim na koplju jabuku?“
„A zašto ne, samo ki je vridan!“
Stisno puskna bila licu svomu,
I prestri li na koplju jabuku.
Sva gospoda u zomlju gljedāše,
A Sekula njima govoraše:
„Sta se čudiš latinska gospodo?
Još prestri li tucu lastavicu
Kamo neću na koplju jabuku!“
Zvedu Janku i drugu preumudrost:
Daju njemu trideset konjica
Da ako je namah ne preskoči,
Da ni voljan sobom ni s divojkom.
Svi svatovi u zemlju gljedāše,
A Sekula njima govoraše:
„Bil' moguće da to ja učinim?“
„A zašto ne samo ki je vridan.“
On preskoči trideset konjica,
Na trejestom sedlo so prelomi.
Sva gospoda na zomlju gljedāše,
A Sekula njima govoraše:
„Sta se čudiš latinska gospodo?
Još preskočim tri gospodska zida,
Kamo l' nebi trideset konjica“,
Daju njemu trideset divojak,
Sve jednaka uzrast i vlasa:
„Sad izberi ka je ljubca tvoja“

Marko. Pak čuj Ivane: koliko se zemljarine plati od te zemlje, što nosi 100 forintih čistih?

Ivan. I tu treba, da se razumijemo, Marko! Plaća se od 100 for. čistoga dobitka 26 for. 67 novč. zemljarine bez prireza illi adicionala.

Marko. Ali govore, da se nije toliko plaćalo, dok se ono Hrvat i Madjar nisu bili u kostac uhvatili, ta od onda je sve zlo: i grozidje boluje i krumpir gnjije.

Ivan. Istina je, do četrdeset i devete, govore da se nije plaćalo, nego 16 od 100 čistoga prihoda. Ali one godine je cesar povisio sve poreze, pak i zemljarinu.

Marko. A za koliko?

Ivan. Za treći diel od onoga, što se je plaćalo.

Marko. Pak to nebi bilo 26. Jer treći diel od 16, je 5 1/3. Dakle plaćalo bi se 21 1/3.

Ivan. Da, ali i 1859. godine, kad je država trebala novca, opeta je povisila zemljarinu za treći diel onoga, što se je ponajprije plaćalo.

Marko. Onda je pravo, jer 16 i dva treća diela od 16, tu upravo dolje 26 2/3. Dakle da je meni od sve zemlje čisti prihod računam samo 1 for., onda nebih platio, nego 26 2/3 novčičala.

Ivan. Pravo je. A da ti je prihod računam na 10 forintih, koliko bi onda platio?

Marko. Deset putah toliko, dakle 2 for. 66 novč.

Ivan. Dobro je Marko. Drugi put donesi ču ja, ako bog da, prepis od sve naše zemljarine, pak čemo još malo vidjeti, kako se to plaća.

Marko. A tko ti je dao prepis?

Ivan. Ima svagdje dobrih ljudi. Tamo na poreznom uredu umolio sam, pak mi je dalo, da si prepisem.

Marko. Blago tebi Ivane, koj znaš liepo pisati!

DOPISI.

Iz Zminja 11. februara 1878.

Imas ovdješnji občinski ured šalje našem postojanom prijatelju Dr. Vitezicu diplom građanstva u Beč. Ovdje vam dodajem prepis, da ga date tiskali u „Našoj Slogi“.

POVELJA

ZAČASTNOG GRADJANSTVA.

pod. Broj. 951.

Mi potpisani načelnik i vijećnici občine Zminjske, usljed jednoglasne odluke Zminjskoga zastupstva od dne 28. prosinca 1878. Presvjetojmo Gospodinu

Dinku Dru. Vitezicu

Vitezicu i c. k. Financialnomu savjetniku u Zadru podjeljujemo u znak njegovih zaslugah, što kao zastupnik seoskih občinah Istre na carevinskom vieću postojano brani, na slavu ove pokrajine, pravice hrvatskog puka, naslov začastnog Zminjskog Gradjanina, te mu s toga zahranjivamo viećnu harnu uspomenu.

Od Načelnstva Zminjskoga

na 6. siečnja 1879.

Načelnik

Savjetnici

Josip Peteh s. r.

Matej Peteh s. r.

Josip Peteh s. r.

S Otičica sv. Marka 11. vrljače.

Evo vam pošiljam pouku vinogradarom u primorju, kojom gosp. Štriga, hrvatski putujući učitelj, preporuča vinogradarom, kako bi zatrli pepel na vinovoj lozi. Teško da će u Istri ta pouka biti poznata, zato bi dobro i korisno bilo, da ju osobito častno svećenstvo najplnije puku preporuča. Sad je najbolja zgod. Evo toga pisma:

Pouka vinogradarom u Primorju.

Za osloboditi čukofe (trsje, vinovu lozu) od onih milijardah usenaca, ne flokserah, koje toliku štetu u vinogradih po primorju nanose, najveći dio vina izpijaju, trs osise i umiste za utamaniti jih: neka se priprgovi vapno, kakono se priprgavlja za pobieleenje sobah ili drugih predmetah, ne previetko, pa odmah suda s proljeća, dok su usenei u jajih, neka se namaze trsave dobro sa debelom, kefom ili kističiem, umočenim u pomenutom vapnu, počam od zemlje, pa se i zemlje po jedan pah od trsa neka odvrigne, ako se vidi da su usi po trsu sve do zemlje, pa tako sve do na kraj trsa i u potrebi do samoga vrška. Bude li kiša vapno odmah ili prije 8 danah odaprala, neka se ponovi pobieleenje, koje je, čim bi se pokazalo, da vapno u prokratkom vremenu gine, u svakom slučaju dobro ponoviti.

Ovim će se utamaniti usenei, a trs će i u svakom drugom slučaju očistiti i ojačati se; pa jer je namazanjem vapna i zagnojen, bit će rodovitiji, a time više odljevat i samoj pljesni, (pepelu, Oidium tucherii) osobito, ako se bude sumporalo.

Neka se nepropusti sumporanje načinom kako bje predavano — neka se neklone duhom, jer su lani nekoi bez uspjeha sumporali —; lani bo je takova godina bila, te je i u Italiji gdje su čuveni sumporasi, pliesan grozidje utamanila.

Uzprkos tomu imade u Primorju, i to u Krasicah primjer, te je gospodar

Kvaternik dobrim i pravilnim sumporanjem, s najobilatijeg roda ove godine se poveselio —, tako mi bar reče prečastni gospodin kanonik Stiglić.

U Zagrebu dne 26. siečnja 1879.

Alberto Štriga v. r.

putujući učitelj za vinogradarstvo i vinarstvo.

Pogled po svijetu.

U Trstu 27. veljače 1879.

Danas se u Budim-Pešti sastaju Delegacije. Usljed toga da će nase carevinsko vieće prekinuti svoje poslovanje za kakvih deset danah. U to vrijeme da će dočieni odbor dogotoviti svoj rad, pa carevinsko vieće da će se onda opet sakupiti, da vieća i glasuje o državnom proracunu.

Tom prigodom mora doći do teških okršajah med narodnima zastupnici i vladom, jer kad vlada traži novac, narodni su zastupnici vieni tražiti od vlade jednako vršenje zakona naprama svim državljanima, bez razlike porekla i jezika. A sav svijet zna, da u našoj državi ima čitavih naroda, na kojih se, recimo samo sudstvo i školstvo, ništa netrosi, jer se u njihovih sudovih i njihovih školah siri i bani tuđi jezik i tuđja narodnost na neizmiernu škodu njihova probitka i napredka.

Ministar Stremayr je onomadne razložio toli u zastupničkoj koli u gosposdskoj vijećnici način, kojim kani vkladati ministarstvo, komu je on predsjednik, pa mu bio govor propraćen burnim pljeskanjem i odobravanjem. On u tom govoru nije rekao drugo, nego da će vladati po staru, dakako dokle se sastane novo vieće, a onda: drugi ljudi druga sreća.

Jest, u ustavnih se državah, kao što je i naša, vlada i gospodari uvijek onako, kako će narod, koji biva zastupnik: jer je ustavni običaj, sastavljati ministarstvo illi vladu uvijek iz redovah zastupničke većine. Zato se već sada pripravljaju razne u državi stranke, da se na budućih biralskih što uspješnije ogledaju sa svojimi protivnici, jer o uspjehlu izborah visi za drugih šest godina njihova sreća il nesreća.

Ovo smo i za to rekli, da se i naši u Istri domorodci na vrijeme pbroje u tu svrhu; ako smo zadnji put jednoga, da ovaj put pošljemo u Beč još i drugog svojeg zastupnika. Ovaj će put i ostala nam braća bolje nastojati, da učine svoju dužnost, a u carevinsko će vieće stupiti i braća Česi, pa se ako Bog da možemo svemu nadati od budućeg carevinskog zastupstva.

Prošlog su mjeseca razne evropejske države ponovile il sklopile i podpisale nove trgovačke ugovore, pa i naša, naine s Njemačkom, Franceskom i Italijom, a sad da vodi o tom dogovore i s knezevinom Srbijom.

Iz ostalog svieta najvažniji događaj jest sastanak narodne bugarske skupščine u Trnovu. U skupščini sjedi 221 bugarskih zastupnika, a medju timi i 40 Muhamedovacah, što izabranih od puka što postavljenih od ruskih oblasti. Zadaća im je, izpitati i prihvatiti ustav, što im ga je izradila Rusija, pa onda izabrati kneza. Ustav će prihvatiti, ali kneza neće izabrati, nego da neka im do bolje zgrade knezuje ruski povjerenik, general knez Dondukov. A na tom će najbrže i ostati. U skupščini su htjeli stupiti i nekoi zastupnici žene Bugarske illi istočne Rumelije, ali jim se to nije dopustilo od zastupnikah supodpisanih vlastih na berlinskom ugovoru mira. No na svečanog gostih da se je engleski zastupnik izrazio veoma povoljno za Bugare, pa da se ona naša braća usljed tih izjavah nadaju najbolju uspijelu glade svojega nastojanja oko očelovlsteni svoje domovine.

A i jest istina, odkad je ono podpisan novi rusko-turski ugovor mira, Engleska se i Ruska mnogo ljepše gledaju, toli u Evropi koli u Aziji. Od onoga doba obistinile se i nekoi promjene glade osoblja engleske diplomacije. Tako na p. u Petrogradu će biti zamienjen dosadnji engleski poslanik drugom osobom povoljnijom Rusiji. Isto tako i radi istog uzroka iz Carigrada povratio se u London poslanik Layard. Njegov nasljednik da je mnogo nakloniji južnim Bugarom i njihovim težnjam. A onda Engleska da neće zahtijevati, neka se po propisih berlinskog ugovora uzpostavi u balkanskih klancih turska vojska, nego neka je drž ruskah, dok ju nezamieneni bugarska. Izviše, u Carigradu su Englezi strahili skoro sav svoj ugled, pa se sad Turska prilizuje Franceskoj, koja joj dakako obećaje popraviti hrtjavu novećano stanje, al ju zato i i čjera, neka zadovolji Grkom. Iz svega toga i još kojčegga sviet naslućuje, da se je med Ruskom i Engleskom sklopio nekak tajni ugovor, kojemu će najbrže posljedica biti u Evropi jedinstvo Bugarske, a u Aziji osiguranje Engleske. Možebit da su toj promjeni koristoljubivi Englezah nešto doprinele i njihove ratne nezgode u Africi i sporo napredovanje njihove vojske u Aziji.

Tako eto idu stvari na svijetu, da se naine čestoputi u petnaest danah promieni sav svjetski položaj tako, da se čovjek nada suncu, odkud se hojao leđa. Toj će se promjeni najmanje veseliti oni kratkovidni ljudi, koji vladaju

Nikad nije vide ni govore — *) Svi svatovi u zemlju gljodaše, A Sekula njima govoraše: „Bil moguće da ja to učinim?“ „A zašto ne, samo ki je vridan.“ Svučo 'z sebe svihi kaludjerska, Svučo 'z sebe zelenu dolamu, Ter ju prostre na zelenu travu, Hiti na nju trideset prestanja, „Sada beri, ka si ujna moja, Ako bi se druga pomamila, Odsiće ču joj ruku do ramena.“ Pobratala je latinika divojka, Učiti ju pod live pagose, On ju ozme uza se na konju, I s njom biži striko ravno polja, Pak ju polja staroj miloj majki, „Ovo ti je vernu ujna moja.“ **) Potj. sb.

XIX.

Dobra brnća.

Dva su brata u ljubavi rasla, U ljubavi grade pogradih,

Pak su lepe zemlje pokupili, Kad su bratja za ženi dorasla, Starijemu mladji brat govori: „Daj de brate da se oženimo, Već je naša ostarola majka, Nemore nas pri kući dvoriti, I nemore bilog prati rublja, Nemore nam obedu skubati, Nog idemo, da se oženimo.“ A stariji mladjom besedio: „O moj brate, da se oženimo, Tudić čemo sestro dovoditi, Bile će nam dvore parnšiti, Našu lipu zemlju razdiliti, Nas dva brata čedu zavaditi, Nog idemo da se neženimo, Ako j naša ostarola majka, Dvorit će nas, kako bude mogla.“ Zato mladji ništa i nemari: Selo mladij, pak devojku najde; Čini svate i dovede mladu, Prvu noću mladog dolazio, I on isče, da joj ljubi lišee, Ali njomu mlada govoriha: „Nedam tebi objubiti lišee, Priji pogubi brata rođenoga, Priji pogubi brata diveroga.“ On promisli, šta bi učinio, Zao mu je brata pogubiti,

Svojoj mladog volju izpuniti, On pripasa sablju okovanu I seča se bratu u rardake, Ako spava odsiće ču mu glavu Ko nespava odsiće mu je noću. On posluša brata uz okance, Dali spava, il se razgovara, Brat nespava, neg se razgovara, Lahu puši u tamburu bije. Uz tamburu junak popevao: „Hvala Bogu i miloj Mariji, Da mi dade dočokati danak, Ja ču poiti u to polje ravno, Nabrati ču po polju rožičah Pa ču kitit brata i nevestu, Kitit ču jih oha lepim cvjećem, A poiti rakijom i vinom.“ Kada njega mladji razumio, Da se lepo brate razgovara, On promisli šta bi učinio; Zali mu se brata pogubiti, Mladog svojeg volju izpuniti, On potegno sablju okovanu Pa posika svoju desnu ruku, Okrvavi na sebi rubaču, Pak se seče mladog u čardako; „Vidiš drago krvave rubače Da sam svoga brata pogubio.“ Ali njemu mlada govoriha:

„Nedam tebi objubiti lišee, Priji donesi svoga brata glavu Brata svoga a divera moga.“ On promisli šta bi učinio; Zali mu se brata pogubiti Mladog svojeg volju izpuniti, Sve je misli u jedan smislio „Bolje mi je k... pogubiti, Nego svoga brata jedinoga. Selo problem svagdi bolju najdem, Vas svet problem, a brata nenajdem.“ Trgne sablju odsiće joj glavu, Pokle su se bratja poženiha Od jedinoga roda i pleneha I od jedne krvi i koruna; Dva su brata dve sestre rodjene Staju najku smrti dogledali, U svetu ju zemlju zabranili, Od junaka pesma i povika A od hrdje nima spomenika. p. Lag. sb.

XX.

Tuga kneza Ivana.

Kad mletacko playi Sve same galije, Doplova d'Omšija, Iakna se čala, Da pozove kneza,

*) nije ju vidio, ni s njom govorio, **) Sabiralo je tu pjesmu čuo od Antona Bačića u Dobrojnju kod polja I ta pjesma i sva druga junacka pjesmice, kako su jih čisti čestiti preuzjeli. Ured.

našom vanjskom politikom u Beču; jer ako su se pomirile Ruska i Engleska, njihova je iztočna politika grdnno nasjela. Od tog jim dana neprestaje drugo, nego il voditi rat s Ruskom, pa nepriječiti više slavenskog sigurnog i stalnog razvoja ni kod kuće, ni u susjedstvu.

Ovih danah došlo je na jugu Srbije do krvavog sukoba s vojskom tako zvane albanske lige, koja nije zadovoljna, što je Srbija po berlinskom ugovoru dobila nekoliko Arnautah. Tako eto nova se prilika kaže za krvav pir na Istoku, kao da ga nije dosta bilo. Kažu, da su se isti Arnauti s redovitom vojskom protivili tim napadačem.

Crnogorski knez Nikola izdao je proglas novim svojim državljanom, koji su do sada pod Sultanom bili. Obćaje jim slobodu u vjeri, imetku i svem. Na to da mu se je poklonilo poslanstvo Muhamedanaca iz Podgorice.

U Petrogradu obolio je čovjek od boli, koji su iz početka držali za kugu, a sada pišu neki ovako, neki onako, te se do ovoga časa ništa nemože pouzdano reći.

U Oksu i Toplicah u Českoj izgubile su se toplice. Od toga bi velika šteta bila onim stanovnikom. Zato sada kopaju nove prostore i misle, da će opela naći zdravonosne vode. U takovih se prilikah vidi, da je Bog velik; i tamo su silne molitve i svečanosti po crkvah činili.

Iz raznih krajevah dolaze grozne vijesti o silnih olujah na kopnu i na moru. Jaki vihori, snieg, tuča, pljusak, visoko more, strele i gromovi -- toga su pune novine. U Italiji na dvjeh mjestih udarila je striela u zvonike, baš kad je pobožni puk slušao misu. Na ovih mjestih ostali su misnici mrtvi, drugih nekoliko mrtvih, mnogo ranjenih. U Piliberku, u Koruskoj, survao se jedan plaz snjega sa planine i pokrio četiri kuće. Doisto čudna su to vremena nastala. Bože daj, da brzo bolje bude!

Franina i Jurina.

Fr. Dobit sam popayku, ču ju pevaju tamo va gorskom kotaru profi čitalacem, al sada nimam lazno poredat ti ju.

Ju. Čes drugi put, al kako to, ter su čitalnice dobra mesta, kade se čita i ptk ča uči. Fr. A ju da bi bilo tako, ma nisu čitalnice nego igratnice i pjalnice

Ju. Frane kako je a biron na Kastavščino? Fr. Ja poznam pravo, ma najbrže da ne-plaća niš rendi. Ju. Hod s bogom! To nobi pametno. Mora se i na biru ča bihit, zaš homo neka plate i oni, ki na tašće mogu pit. Fr. Da je na moju, ja bim s f. po bačviee na nju udrl. Ju. Ča se videt, ča slajba reče.

Književne vijesti.

Viestnik Hrvatskoga Arkeološkoga Društva, jest list, komu je plomonta svrha, da iztraživa, sakupjava, priobćira i čuva svakovrstne starine i stvari, koje su na život i historiju našega naroda i naše zemlje protežu, kao n. p. stare knjige, rukopise, novce, oružje, orudja, pesme, kipove, stupove, slike, pečate, nadgrobnice, ploče, nadpise, nošnje, svečanosti, obićaje, zabave, gutauja itd. itd. Prvi je svezak izišao pr. mj. siečnja tu mu je sljedeći sadržaj: Uvod; dragulj iz predhistorična doba; Bina; Lepoglavska munstrauca; uporalna rudah i kovovah za prvih kulturnih pojavalh bovjeka; srebri novac Konstantina III.; nadpisi; rimski novci carski zem. muzeja u Zagrebu; razne vijesti itd. Unapried izahadjeti ču „Viestnik“ svaka tri mjeseca uz godišnju predplatu 4 for., što se pako u druživo upiše, plati 1 for. ulaznina i svake godine 2 for. Vrhuće preporučamo svim rodoljubom, navistite svećenikom i učiteljem, da na vrću slavu domovine i narodne prosvjete to isto svoje časti nastoje, da snćuvaju, odkupe i ovome družtvu javu sve, gdje što nova lina, il se ga izandje.

Pop Petar Dr. Tomasin sastavio je golemim trudom i naukom ogromno književno djelo na talijanskom jeziku, naime crkvenu poviest Istre i Trsta koja ču Stampom izaći u 10 svezakah čim bude akademija filozofsko-lječnička u Rimu, koje je spisatelj činu, progladala rukopis. Evo sadržaja toga znamenitog djela.

- I. Pogauska vjera Istre i Trsta; uvod kršćanske vjere, sveci i blaženi u Istri i Trstu; utemeljenje biskupijah. II. Povjest bisk. Piona i Novigrada. III. Povjest bisk. Poreča i Pule. IV. Poviest bisk. Kopra i Trsta. V. Poviest kapitulah po Istri i Trstu. VI. Plovanije po Istri i u Trstu VII. Samostani.

VIII. Povjest i knjige liturgičke patrijarsko-oglejskoga obrada.

IX. Povjest i knjige liturgičke hrvatskoga obrada u Istri.

X. Ustav i odluke biskupijskih sinodah trešćanskih i istrijskih.

Tu ču knjiga vrlo dobro doći i svećenstvu i učenjakom a napokon mnogu ču ju i za vesolja čitali, jer su zanimive stare spode.

Niša ču nećanjake osobito morat zanimati i poglavlje, gdje se govori o hrvatskom obradu u Istri, jer nam je jezik same u crkvi snćuvno dostojno mjesto, koje ga ide.

Hrvatska slovnica za Slovence od Fr. Marna. Zatočila Matica slovenska. U Zagrebu

1879. Tisak Dioničke tiskare. Djelo je posvoćeno dru. Junezu Bleiweisu.

Matica dalmatinska razpisala je dvie nagrade: I. od 70 for. za jednu pripoviedku, budi historičku budi izmišljenju, pisanu na pućku; II. od 60 for. za poučni članak ili izvorni ili preradijen ili prevedon, pisan na pućku, odgovarajući potrebam naroda.

Rok, do kojeg imadu se prikazati radnje, traje do 30. travnja 1879.

U VECER.

Za goram' žarko snuec sjeda. Sa neba spušta tih se mirak; U svijet mi oko suzno gleda. U grudih ćujom udar jak -- --

Sva priroda se un san spremna. U gaju jeujia ptića piv. U tihom dolu vrela drijana, Na nobu trepti zviezda siev.

Srdasec mojo! stisaj bati, Prstanit bit mi suzom vir: No tu na zemlji ne tu doli -- Nad zviezdom' spremu li se mir.

A. K.

PET PISAMAH o oplemenjenju voćakah.

Dragi Ivane, sludki moj prijatelju!

Prem čvrsto odličih nikomu prije „novog ljeta“ pismeno se oglediti, to ipak sklonjak silnom prijateljskom ljubavlju prema tebi, mili Ivane, evo krsim svoja odluku latjanu se para, da se odazovem Tvom iskrenom pozivu.

Priju svega veseli mo, da si mi mili Ivane, zdrav kao jelen, a čvrst kao dronovina. Ti me medju ostalim moliš, da ti slagod uzpisem o oplemenjenju voćakah.

Ja se evo radošću, kako rekoh, odzivam Tvomu cienjenom pozivu, pa Ti taj naputak odpošiljam preko vrle i rodoljubne „Naše Sloga“, ebu Ti bude na veliku kurist i pouku kako Tebi, mili moj Ivane, tako i celom našemu milomu hrvatskom narodu; tim više, što je ovaj naputak mojim višegodišnjim iskustvom potvrđen. --

U ovom prvom pismu evo Ti uesto.

O pupovanju (oćenju, naostanju).

A sad za celo znamod, da čes me upitat, mili Ivane, što ču reći pupovati:

Evo ti odgovora: izrači iz sredine plemenite mladice oko (pupoljak) sa korom, pa ga stavi pod koru divljake, tako, da rećeno oko hrnom divljake protjera i uspješno razraste -- to je pupovanje.

Ovaj način plemenjivanja voćakah radi ebu stepom, kad stablo sokom obiluje; to je daklo pranjalječa i ljetnji mjeseci, jer u tih mjesecih stablo sokom obiluje, pa zato se i navrtanje (pupovanje) može uspješno obaviti.

Takodjer se može pupovanje obavljati i u mjesecu rujnu i listopadu, buduć sa i u ovih mjesecih kora laliko od stabla odlupi. --

Na to mi prileti Jivo kapetanu: „Kadi si mi kadi, lipa Mare moja? Kado te jur řekan iz davna vremena.“ -- Na to mi joj klade krunice iz zlata. Jošće mi joj klade do devet prsteu. Ona mu govori „Neću tvoga dara.“ -- „Ti očes bit moja, ti si ljuba moja! Evo te ja čekam devet godin dana.“ On mi ju uzame z devete kamare, I on mi ju pelja na nje bile dvori. Sada su njoj došle nje svo drugarice! „Ostane mi s' Bogom moje drugarice! Prigledajte, drage, milu majku moju, Napojte ju drage to hladno vodice! A ja groden tužna u Lovanta gradi, Zaš je mene majka na daleko dala.“

Luk. sb.

XXII.

Jurjeva Katarina.

Zrasla mi je kita lužmarian, Pod njom sidi bila Katarina, I pod njom je drohan sav silala, Kad njoj dojde sestra Mandalena: „Da biš se ti jada nastivala!“ Turci su ti Jurja zarobili! -- Stavi savak na zelenu travu A iglicu na mramornu stenu,

Divljako za pupovanje treba da su debele kao mali prst, a navrtanje kao gušćije poro; za za pupovanje najbolje su divljake dvo- i trogodišnje; usupnot na starijih i debljih voćkah mogu se samo slabije grane oćit (ili se takova stabla mogu ciepići na razkol ili pod koru -- o kojih ču ti u drugom pismu obširnije zboriti).

Spomenut mi je, dragi Ivane, da su dva načina oćenja, naime: pupovanje na spavajće oko i pupovanje na ljetanje oko.

A sad ču ti u kratko reći, kakova je razlika izmed jednoga i drugoga.

Kazlika jest ta: Što kod pranjaljetnog pupovanja još isto godine mladica potjera, zato se ovo pupovanje zove na ljetanje oko; nasupnot kod ljetnog pupovanja spava oko kroz svu zimu, pa stopram u pranjaljeću pećimlje mladice ljetati, s toga se ovo oćenje zove na spavajće oko.

Pupovanju na ljetanje oko ne preporučujem s razloga, što mladice, koje iste godine potjera iz oka, jestu odveć slaba i nedozrela, to preko zime laliko pozobe. Ja ti ovo, što rekoh, preporučujem na uvazenje; buduć sam mnogo puti izkusio, da pravo imam, što rekoh.

Nu prije nego predjem na pitanje: Kako sa obavlja pupovanje?, reći mi je, kakove imaju biti grane, od kojih želimo oko snimiti. Plemenite grane, sa kojih želimo pup ili oko snimiti, moraju biti: I. sasvim zdrave; jer ako se na to pacilo nobi, onda bi i u budućij grančiji, koja bi iz oka proizšla, bolest uništila mladi narastaj tako, da zdravo nigdar bilo nobi. Takodjer se više put dogadja, da se i na zdravij voćki nalazi bolestili mladice; s toga opet velim: nevojci mladice, koja nije sasvim zdrava, jer od bolesti mladice biva i drvo bolestno, a poslije i nevaljan plod poda.

Ako je grana, od koje želimo pup snimiti iznutra crna, crvenkasta, a srdece bieloo uže; onda takova grana nije za snimanje okah.

Čim je dake grana zreliaja i čim su pupoljci na istoj puniji i jači, tim je uspješnija za pupovanje (i ciepljenje), jerbo je dokazom, da je grana zdrava. Takodjer treba da su grane od kojih želimo pup snimiti od iste godine u kojoj pupujemo.

Ako ovakove grane ostavisi odsječene duže vremena za porah, tada nam je neobhodno uzidno, da se sa kluznom mahovinom omotaju ili čuhajaju vlamuzom u čuhajanje ili vrtu, gdje suvećati travi ne dopiru; buduć bi nam u protivnom slučajju isto sasvim ne rabljive bile, jerbo bi se osušile.

Čim smo dakle zdravi i zrieli istogodišnju granu odsjekli, s koje smo izrezali pupoljak, onda se izabere gladko mjesto na divljaku, koja je puna soka i to na mladog 21 c. m. -- 26 c. m. (8--10 palcah) od zemlje, a na jaćoj i visini blizu krošnje ureži noćičem ovako I, jer što niže kalamaš, tim je pesao sigurniji.

Poslije toga se kora odluču od drvota noćičem ili koriceom nožem, te se metne pup, što je od plemenite grane, u obliku troglastog štita izrezan pazeci, da nit krila nit pupa ne ramiš.

Kad pup umetneš, dobro pazi, da ti rez pupoveg štita sa rezom od kore na grančici ili štobilu u koju kalamaš sasvim slaže I. j. da se složi poprečnu etrapaju sa poprečnom krajem divljake. Sada čes odmah, čim pup umetneš i snmjesti povaćenju ljetim ili puprom (kartom), čvrsto smotati i tako svezati, da jednino pup iz zavoja viri. Za vreme rasta, kad opaziš, da se je pup primio, tada prereži

I poteče v Jurjevu kamaru, Ter prohube Jurjeve svitice. I pripaše Jurjavu salbica, I osedla najšešćega konja. Pak prodrku med tu tursku vojku. „Pomez Bože, dolije neznam! Dajte meni sužnja vezanoga.“ Skađi doli s' visokoga konja, Ter nabroji tri sta dukat zlata. Dal su joj sužnja vezanoga, Stavi njega preda se na konja, Ter prodrku do svojega doma. --

Luk. sb.

XXIII.

Zaboravljena djevojka.

Tamna noć je jurve Na zemljicu pala, Zvirom ter ptićenau, Svim je pokoj dala. A meni mlajahnog Ni ga mogla dati, Nego mi je dala Na serdace moje Tuge ter žalosti!

(Sluditi ču.)

XXI.

Djevojka udana u Levante.

Prošla sam na more, more sprogljednati, Zidoh na steneću, oblićih plavćeu, Z Levante hodeći, z Lovanta jadreći, Na dvisto vesalac, na tristo judarac. Ona stisue krilca, i majki spobijue: „Mila majko moja, ča sam ja vidlla, Zidoh na steneću, oblićih plavćeu, Z Lovanta hodeći, z Lovanta jadreći, Na dvisto vesalac, na tristo judarac? -- „Niš ti 'no, Mare, vesla ni judarac.“ -- „Leb, su ti 'no, Mare, tvoja mila svatja; Još si, Mare moja, u zibeli bila, Da ja toba majka obećata bila, Obćećata bila Ivu kapetanu. Spravlaj Mare ruho, svaća ti je bliza.“ -- „Nit ču ja je spravljat, nit ču s' njima poći. Ko budeto, majko, u erikvu hodala. So ota divojke tu u erikvi biti, Lipo Mare vašo mej njimi bit neće: Još jih druge majke po devat jimaju, Još nijetnu tako daleko neduju, Ča čete ču biti, moja mila majko!“ -- „Mare hćerko moja, noran' srea moga, Zaš mi ja ranjeno, na pol razplaćeno. Spravlaj Mare ruho, svatja ti su dvoru.“ -- „Neću ga ja spravljat, neću s' njima poći.“

Poj. sb.

Našega Ivana Na velo vesolje, Ko ču njemu dati, Na svojih galijah. Kad su oni bili Rujna vineu pili, Odploviše s knezom Priko cresskog mora I velimi vratit! Kad to biše kneže Gorko opazio Da nevriom Mlešić Gede ga prevari, Za Glavinom krikne: „Aj turno moj lipi, Lipi ter prostrani, Kako sam to lipo. Lipo sngradio A sada nesnijem Blizu teho piti. Komu te ostavljam! Ostavljam te ptići, Ptići lastavci, Ka ču letim dauom Nad tobom letiti, Meui tužan spomeu A sveto paklensku Neviru tužiti!“

sve ogranke na stablu na kom si kalamito, da sak hojje u pupovno oko udara.

Da se je oko primilo i da je prirastlo, poznat čes to za 14 dana, kad pokrcaeni list izpod pupa sam, ili pošto ga malo dirnes, otpadne.

No pokaže li se to, tada na novo navrtaj. Poslije tri ili četiri sedmice treba zavoj malo popustiti, osobito onuda, ako odveć u drvo zasjera i dizanje soka preči.

Prije nego li zaključim, reći mi je još i to, da se dobrim uspjehom može očiti jutrom i to sa zapadne ili sjeverne strane divljake, jer sa ovih stranah najbolje napreduje.

U došastom pismu podat ću ti naputak: Kako čes postupati kod oplemenjenja na razkol.

A sad mi budi liepo pozdravljen i poljubljen u to pošteno hrvatsko i prijateljsko celo i padajuće ti u bratski naručaj ostajem.

Tvoj prijau

N. Vozlić

Ovo je dielomice u drugom obliku jer bilo stampano, ali po želji gosp. pisen, koj čes stvar pomnožati i budućie novih predbranjakih, kojim čes ova pisma dobro doći, stampano rado, ako se i opetnje stogol. Dobru nauku nikad nije dosta!

Uredništvo.

Različite viesti.

Tršćanska biskupija sastojća iz tršćanske, nekadanje koparske, novigradske (Citauova) i pićanske dakle iz 4 biskupijah, ustanovljena god. 524. broji 307,000 dušah, 310 svećenikah, 15 dekanah, 92 plovanih, 149 kapelanijah. Najveća plovanija je Sv. Antona novoga u Trstu, koja ima 43,000 dušah. Stolina crkva Sv. Justa, polag infulnarega Prasta ima 6 kanonikah. Među svećenici 45 je umirovljenih, 6 u vojnikoj službi i 11 vojnikoj službi podrženih. Proste je sjemenišnih mena nego samo 4. -- Samostanah ima: u Trstu 1 kapucinalah sa 21 osobom, 1 mchitaristah sa 3 osobom, 1 koludrićah sa 37 osobom; u Parizu 1 franjevacah sa 10 osobom; u Novigradu 1 benediktinah sa 14 osobom; u Kopru 1 kapucinalah sa 8 osobom, 1 franjevacah sa 26 osobah.

Promjene u Krškoj (Vršktoj) biskupiji. C. g. Petar Žic, duh. pomoć. u Puntju, imenovan je za upravitelja župe u Drzgi Bačanskej. C. g. Ivan Marčić, privremeno povjetovljen, ide za duh. pomoć. u Puntju. C. g. Mate Orlić, uprav. župe u Drzgi Bačanskej, ide za korizmene propovjednika u Pag. Premijno je dne 20. siječnja C. g. Frane Lukarić imenovan svećenik. P. C. M.

Njegova svetost Papa Lav XIII. imenovan je svojim tajnim konvinkom velećenogom g. Dra. Jurja Pulića, i podjelio imenikom generala, Hrvatju Josipu Filipoviću, velektor reda sv. Jurja.

Onaj grozan događaj o 14 godišnjem djetetu, kako smo pisali u prethodnom broju, hvala Bogu nije istinit. Novine za kojimi smo mi ono napisali, nisu bile pravo izvješćene.

Zadarski „Narodni List“ imao je onomadne poduh dopis iz Zagreba, gdje je govor o biskupu Stjepanu i njegovom pisticom pismu, u kojem taj vladika svojim vjernikom spominje svoje razgovore sa Njegovom Svetosćem Lavom XIII. i misli glave položaja kat. Crkve u Bosnoj. Evo toga mjestu iz dopisa:

„Govor bijaše — kaže naš biskup — dosta, o narodni našem, koji je znao tečajem dugih vjekoval u slo i sto neugodnih neoskrvjenim uzdržati vjern svojih otacul, s kojim je uzdržao i pravo svoje na viši život i na ono ložeje opredjeljenje, koje mu se u onih stranah Europe, koje zauzima, i koje je on nebranjeno putah kreću svojim natopio, nikako odraći nemoz. Zna sveti otac, da su predstavnici njegovi, od Cirgura VII tja do pape Pia IX. osobitom ljubavju i otečinskom skrbi za narod hrvatski se brinuli. Istu tu ljubav i otečinsku skrbi nosi i on u srden svom prema nasom narodu, pripraviv vazda pravdojnoj se želji njegovoj po mogućnosti odavati.“

A sad čuje što nam pripravjeda biskup o skrbi svete stolice za Bosnu. „Ja što pisah i rekoh svotomu otcu, Bog mi je svjedok, pisah i rekoh po duši i svijesti svojoj, i po onom znanju i mišljenju, koje mi tridesetgodišnji međiusobni odnosaj sa jednoslavnom i jednokrvnom Bosnom nameštio. Mogu pako pouzdati braću u Bosni vjericiti, da je svota rimska stolica u stvari crkva bosanske povse obavješćena, i da sveti otac Bosnu i Hercegovinu u sreću svom nosi, i za

nje se tiem većma skrbi, što zna, da su Bosna i Hercegovina uslijed svakovrstnih progovstvali, ojenom tako rokov mučenitstva svoga ono sačuvali e uzdržale, što je svete vjere u njih do dana današnjega spaseno. Neka dakle braća Bosnjaci povse mirni budu i sa svim pouzdanjem odluke svete rimske stolice čekaju, te uz nju svom dušom pristanu, jerbo čes njimi hojža milost i zalag svako sreće i uspieha biti, a mimo njih bi pako ovedvidno razsulo i propstet bila. U ovo se tim više braća Bosnjaci uzdati imadu, što se sa otečinskim željama i nakanimi svetoga otea potpuno u tom obziru slažu pleonititi i zaisto kraljevske želje i nakane sjajnoga vladara našega, komu poslije Boga najviše Bosna i Hercegovina zavjeritii ima, što je od jarna turskoga oslobodjena.“

Naš kapitan učinio po Ingiesku. Benedikt Zenković iz Voloskoga zapovjeda brigatnom „Nane B.“ Dne 30. novembra prošle godine, iduće iz Odrsa za Mljetko kretni, morao je radi nevremena u Piransku luku, da pričekaj pogodniji vjetar. Financa dođje na brod i nadje duhan. Misleć da imn pravo to držati za krijemčarajno (kontrband) zapovjedil respicijent dvojici financeral, da čuvaju duhan na brodu, a kapitanu zagrozji, da se noima maknuti, dok se stvar nerazvidi. Istoga dana večer vreme je okronulo i naš Zenković roče stražarom, da čes jih štiti na kraj, jer on ide brodom u Mljetko. Financa nije htjela, a on liepo otvori jedra i ode s njimi u Mljetko. Od onud jih je naš konsulat odpravio natrag.

Na 6. februara imao se je Zenković braniti pred Tribunalom u Trstu za zločin javnoga nasilja, tobože počinjen na onih ljudih. Dr. Vidacovič branić ga je tako, da ga je sud proglašio slobodnim, jer zlo namjere nije bilo.

U Zagrebu bi odabran za gradskoga načelnika veličenil prvak narodna stranke Dr. Mato Mrzović. Na to mu je čestitilo pismeno nekoliko najuglednijih ljudi iz Sarajeva. Ova viest svjedoči, kako braća Sarajevci pozorno prate naše događaje i da su braća onkraj Save zbilja krv od naše krvi.

Karlovački trgovac g. Banjuntin, darovao je 7000 for. u državnih zaduzbenih na korist ubogih učenicah, koji čes polaziti novo otvorenu gimnaziju u Gospiću. Živio!

Kvalitetno nasljedovanje. U liepi primjer praputnjakoga zupnika i učitelja ugledaše se i na Hrvatinu, gdje su pučka prodavarija također otpočela, koja puk u veliko pohvalja.

Mi bismo požrtvovnoj i radojlbivjoj gospodi preporučili, neka nezaoharavo i na žensku onuladiu, kojoj se liepa „Mlada majka“ od koadyna tuuacitii dade. (P. A.)

Zastupnikom Boko-Kotorske za carovinsko vijeće u Beču bi odabran predsjednik sabora dalmatinskoga Juro knez Vojnović.

Nadvojvoda Albreht i beg Kapetanović. Onomadno u Beču pjesiti bosnaska odlaštanstvo među ostalimi i više članovah crkve ohtelji, pa i nadvojvodu Albrehta. Nadvojvoda primio je Bosnjake najprijaznije, te zapita bega Kapetanovića, dali je iz Ljubanskoga? „Jesam, visost!“ — odgovori beg Kapetanović. -- „Prolašević pred 4 godine Dalmaacijom — odvratil nadvojvoda — ja sam vidio vaše dvora.“ -- „Znam mi je, da ja vaša vjostel onuda prolazila, te da slo osobit prijatelj Hrvatske i Bosne!“ — odgovori Kapetanović. Na to mu vjostel odvratil: „milo mi je štiti to bas iz vaših ustiju!“

Čuje se, da čemo opeta srebrene novce dobiti, jer su Raynateljstva banke u Beču i Pešti odlučila priznati do 10000 for., srebrnu novce mjesto papirnoga, a država da čes početi izplaćivati u srebru svoje plaćitke. Dobro bi za siromasniji svet, da to bude, jer bi više štedito srebro, nego li papir, u koj noima vjera.

Rumunul u Ugarskoj plem svojih velikih crkvenih glavah potražili su se ravno pred kraljem, da bi jih Madjari htjeli povse potu pomadžariti. Kažu, da jih je Njeg. Veličanstvo liepo primilo i ohećalo jim pomoć, koliko je pravo.

Kuge čes nas za ovaj put možebiti Bog očuvati, jer su pogodni glasovi, koji se čuju iz onih ruskih stranah, gdje je ta bolest bila počela kositi. Ali nebi ništa škodilo, da se naši katarski ljecnici, koji i tako nikakova posla neimaju, i potit. oblasti na dobu k postlu daju, pak da osobito strogo i bez milosti jednaput za uvjek unište one gnojnice i gomile, koje po naših mjestih onako ludo odkrivone stoje često pred samim pragom kućinim. Cinhu zimo, neimamo nego dažđ i dažđ, unka se onaj gnjus počmo izparivati, neka narod počme slabije živiti u proljeću, pak oto vnu, ako ne pravo kuge, sigurno drugih bolestih.

Amerikanski sud. Obično je sada, da željeznica plati čovjku i Stetu, koja mu sa na tielu dogodi, ili njegovim nasljednikom, ako mu je željeznica smrti kriva. Tako su onomadne platili negdje u Amerikah 15,000 dolarah čovjku, što je po nesreći nogu izgubio. Malo zatim ubio se do smrti neki radnik pri željeznici. Žena ide k sudcu, da joj dosudi, koliko joj željeznica dužna. Sudne narodi da 5000 dolarah. „Kako to“, odvratil žena, „za otloga muža samo 5000 dolarah, a otomnu, koj je samo jednu nogu izgubio, tri puta toliko; tu neima pravica“. A sudac odgovori: „vidiš luda ženska glavu; onaj čovjek sa svimi 15000 dolarah nikad već neće dobiti nogu, a ti sa trećim dielom onoga novca možeš se lahko udati za drugoga, koj čes ti možda i bolji biti.“

Tek Novacah polag Borse u Trstu od 16—28. Februara 1879.

Table with columns: Dne, Carakulak (cehah), Naplooni, Lire. stot., Prod. srebrno leglo, Dne, Carakulak (cehah), Naplooni, Lire. stot., Prod. srebrno leglo. Rows 16-23.

Progled tršćanskoga tržišća. dne 27. Februara 1879.

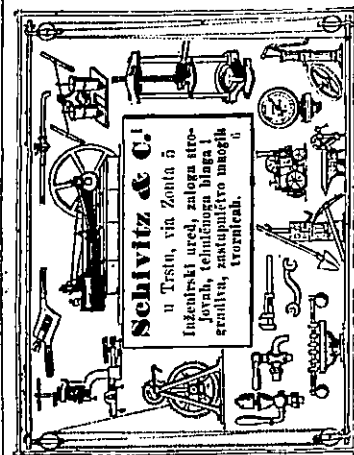
Table with columns: Vrsak primorski i ugarski za 100 lb, Kafin Portoriki, S. Bonifago, Rio pulac vrsil, Cukar austriljski, Cvetloj travo hulaće (tristano), Naravno skrinjice, Karubo puljko, Jovantinsko, Dalmatinsko, Smokro Kalumata, Limun skrinjice, Baktomki trit mondlu pulj. za 100 lb, Lješjaci, Sijivo, Pšonca ruska, Ugarska, Galacka, Kukuruz (turkinja) ruski, Ugaraki, Brij, Jovina, Zoh ugarska, arabanska, Pasulj (tršćak), polaj vrsil, Bih, Losa, Urid, tšljanski, Urid, kraljski (kraljski), Vuna bosanska, burejska, arbanaska, istarska, Daska karuško jolovico, Stajarsko, Greda, bukvolno, Ujje Italij, natje vrsil, Ujje Italij, natje vrsil, dalmatinsko, istarsko, Kamenu ulje u karilak, u kasulih, Kašo strojno rusko, Kašo vrsiljio natje, dala, ist. i bos., junoče natje, dalmatinsko, kože, vunenno slano, saho, za 100 komaduh, u srebru, Bakar, Sardo, Vitrol mosti, Maslo, Laj dalmatinski i naški, Selo, Mast (salo raztopljeno), Slanina, Bakija otoljar (100 litarah), Galvisti istarski, Ruj naški, Lješje od javorika, Vlnsko strigotina (Gripula), sploh, Mlad, Lumber (jabučice od jaru), Pakli karil od 100 lb, Cunjje (Straw), Katram dolmat.

OPOMENA. Ulijudno molimo sve one naše predbrojnike, koji nam još duguju za lanjsko godinu, da taj svoj dug odmah podmire. Administracija.

OGLASI. KORISTNA OBZNAVA preč. svećenstvu.

Tvornica vošćenih sviećah Alojza Badera u Gorici, koja je bila počašćena srebrnom kolajnom na izložbah u Gorici 1854 i u Trstu 1871, a častnim diplomom na svjetskoj izložbi u Monakovu 1855, u Beču 1873, i broncom kolajnom na zadnjoj svjetskoj izložbi u Parizu godine 1878, preporeča svoje svieće od prednjega voska, koje su cienne, liepo mirno i polugano gore, nimalo ne kidaju, te nevide po otvariti. Crkvena obskrbitelstva mogu plaćati konkretno godine. Svaka naručba izpuni se liepo i točno. Alojz Bader.

Mojih sviećah ima u zalihii također Gaspar Kastelac u Materiji, G. P. Fabiani u Lokvi (Corgnate), Janez Goljesek Stacionar u Sezani.

Grlema bol, kašalj, hrepitavica, promuklost, nazob, zadavica, ropa, zavapala ustih itd.

NADARENIH Prendinievih Sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI)

Što jih gotovi P. Prendini lučbar i ljekarnik u Trstu.

Veoma pouzau ušteļom, propovjednikom itd. Prebjeđuh kašljah naših, naravno jutarno hrepitavico i grlebnih zapaah nastajo kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se potiti od varalich, koji ju panučinaju. Zato valja uvjek potiti Prendinievie sladkiše (Pastiglie Prendini) te elodati, da bude na omotku kutijice (skatulo) našj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani Pastiglie a na drugoj Prendini.

Ciona 30 novč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaju se u Prendini-ovoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini u Trstu). -- A izvan Trsta dobivaju se: na Hieci kod Prolane ljekarnika i kod Jodaha i Pavijana mrovljaraj; -- u Gorici kod Zanottih, Fontanin, Korpana i Kimeraj; -- u Puli kod Wassermanna ljekar. i Schrammora mrovljaraj; -- u Milanu Lovijua kod Vialonaj; -- u Pazinu kod Lina; -- u Zadru kod Berosa i Berottinaj; -- u Sibeniku kod Berosa i Matoraj; -- u Spiljetu kod Volpaj; -- u Korčuli kod Zovettinaj; -- u Makarskoj kod Poljanaj i u svih boljih ljekarnah tih Speciozaj.